

Số: 29 /KL-TTR

Kiên Giang, ngày 25 tháng 6 năm 2024

KẾT LUẬN THANH TRA
Việc chấp hành các quy định của pháp luật trong lĩnh vực
công chứng, chứng thực

Thực hiện Quyết định thanh tra số 02/QĐ-TTR ngày 24/5/2024 của Chánh Thanh tra Sở Tư pháp tỉnh Kiên Giang về việc thanh tra chuyên ngành việc chấp hành các quy định của pháp luật trong lĩnh vực công chứng, chứng thực đối với Văn phòng công chứng Trịnh Ngọc Khanh, ngày 03/6/2023 Đoàn Thanh tra đã triển khai quyết định và tiến hành thanh tra trực tiếp tại Văn phòng công chứng Trịnh Ngọc Khanh.

Xét báo cáo kết quả thanh tra ngày 20/6/2024 của Đoàn thanh tra, Thanh tra Sở Tư pháp kết luận thanh tra như sau:

I. KHÁI QUÁT CHUNG

1. Về tổ chức của Văn phòng công chứng Trịnh Ngọc Khanh

Văn phòng công chứng Trịnh Ngọc Khanh hoạt động theo Giấy đăng ký hoạt động số 25/TP-ĐKHD-CC ngày 03/06/2021 của Sở Tư Pháp tỉnh Kiên Giang cấp, trụ sở tại số 34 - Lô 05, Khu phố Ba Hòn, thị trấn Kiên Lương, huyện Kiên Lương, tỉnh Kiên Giang. Văn phòng công chứng Trịnh Ngọc Khanh tổ chức và hoạt động theo loại hình Công ty hợp danh với 02 (hai) thành viên (02 công chứng viên hợp danh - trong đó công chứng viên Trịnh Ngọc Khanh là Trưởng Văn phòng công chứng).

Về nhân sự, tại thời điểm thanh tra Văn phòng công chứng Trịnh Ngọc Khanh hiện có 07 nhân sự, trong đó có: 02 (hai) Công chứng viên, trình độ cử nhân Luật; 01 (một) nhân viên nghiệp vụ, trình độ cử nhân Luật; 01 (một) nhân viên nghiệp vụ, trình độ Đại học Kế toán; 02 (hai) nhân viên nghiệp vụ, trình độ Trung cấp Kế toán; 01 (một) nhân viên kế toán, trình độ Trung cấp Kế toán.

2. Tình hình hoạt động công chứng của Văn phòng công chứng Trịnh Ngọc Khanh

Từ ngày 01/01/2022 đến ngày 31/12/2022: chứng thực bản sao là 2.349 trường hợp; Văn bản công chứng hợp đồng, giao dịch là 4.317 trường hợp (Văn phòng công chứng Trịnh Ngọc Khanh không có hợp đồng, giao dịch công chứng ngoài trụ sở). Tổng số phí thu được là 1.435.341.182 đồng.

Từ ngày 01/01/2023 đến ngày 31/12/2023: chứng thực bản sao là 1.159 trường hợp; Văn bản công chứng hợp đồng, giao dịch là 4.096 trường hợp (Văn phòng công chứng Trịnh Ngọc Khanh không có hợp đồng, giao dịch công chứng ngoài trụ sở). Tổng số phí thu được là 1.492.170.213 đồng.

Nhìn chung, cơ sở vật chất của Văn phòng công chứng được trang bị khá tốt, với trang thiết bị hiện đại, đáp ứng tốt yêu cầu của cá nhân, tổ chức đến công chứng, chứng thực. Việc điều hành của Trường Văn phòng công chứng và sự phối hợp giữa các khâu đảm bảo tính khoa học, chặt chẽ nên công việc công chứng, chứng thực cho cá nhân, tổ chức nhanh chóng, kịp thời, đáp ứng yêu cầu của người yêu cầu công chứng.

II. KẾT QUẢ THANH TRA

1. NHỮNG KẾT QUẢ ĐẠT ĐƯỢC TRONG HOẠT ĐỘNG CỦA VĂN PHÒNG CÔNG CHỨNG

1.1. Về tổ chức hành nghề công chứng

Thực hiện các quy định của Luật Công chứng và các văn bản hướng dẫn thi hành có liên quan đến lĩnh vực công chứng, chứng thực, Văn phòng công chứng Trịnh Ngọc Khanh đã chấp hành tốt, đầy đủ nghĩa vụ của tổ chức hành nghề công chứng. Cụ thể: có niềm yết lịch làm việc, thủ tục công chứng, phí công chứng; việc thu phí công chứng, phí chứng thực đúng quy định; đảm bảo thực hiện chế độ làm việc theo ngày, giờ làm việc của cơ quan hành chính nhà nước; cử nhân viên nghiệp vụ tham gia dự các lớp đào tạo nghề công chứng; chấp hành các quy định của pháp luật về lao động, thuế; chấp hành các yêu cầu của cơ quan nhà nước có thẩm quyền về việc báo cáo, thanh tra, kiểm tra; lưu trữ hồ sơ công chứng đúng quy định; bố trí phòng làm việc, kho lưu trữ, phòng tiếp khách, các cơ sở vật chất khác phục vụ tốt cho hoạt động công chứng, chứng thực...

1.2. Về nghiệp vụ công chứng

1.2.1. Về lời chứng của công chứng viên

Tại Điều 46 Luật Công chứng quy định: "*Lời chứng của công chứng viên đối với hợp đồng, giao dịch phải ghi rõ thời điểm, địa điểm công chứng, họ, tên công chứng viên, tên tổ chức hành nghề công chứng; chứng nhận người tham gia hợp đồng, giao dịch hoàn toàn tự nguyện, có năng lực hành vi dân sự, mục đích, nội dung của hợp đồng, giao dịch không vi phạm pháp luật, không trái đạo đức xã hội, chữ ký hoặc dấu điểm chỉ trong hợp đồng, giao dịch đúng là chữ ký hoặc dấu điểm chỉ của người tham gia hợp đồng, giao dịch; trách nhiệm của công chứng viên đối với lời chứng; có chữ ký của công chứng viên và đóng dấu của tổ chức hành nghề công chứng*". Ngoài ra, tại Thông tư số 01/2021/TT-BTP ngày 03/02/2021 của Bộ Tư pháp quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật công chứng cũng có ban hành kèm theo một số mẫu lời chứng dùng trong hoạt động công chứng. Văn phòng công chứng Trịnh Ngọc Khanh thực hiện tốt các quy định này.

1.2.2. Về lưu trữ hồ sơ công chứng, chứng thực

Hồ sơ công chứng của Văn phòng công chứng đều lưu trữ đầy đủ các văn bản và giấy tờ cần thiết. Hồ sơ được đánh số theo đúng thứ tự thời gian phù hợp với việc ghi trong sổ công chứng, chứng thực. Việc lưu trữ hồ sơ công chứng, chứng thực về cơ bản đáp ứng được quy định về chế độ lưu trữ quy định tại Điều 64 Luật Công chứng, đảm bảo an toàn và phục vụ tốt công tác khai thác, sử dụng.

1.2.3. Về thủ tục công chứng hợp đồng, giao dịch

- Về hồ sơ công chứng: Việc tiếp nhận và lập hồ sơ công chứng thực hiện tương đối tốt theo quy định tại Điều 40, Điều 41 Luật Công chứng, trong hồ sơ công chứng đều có đầy đủ các loại giấy tờ như: Phiếu yêu cầu công chứng hợp đồng, giao dịch theo mẫu; dự thảo hợp đồng, giao dịch; bản sao giấy tờ tùy thân; bản sao giấy chứng nhận quyền sở hữu, quyền sử dụng hoặc bản sao giấy tờ thay thế được pháp luật quy định đối với tài sản mà pháp luật quy định phải đăng ký quyền sở hữu, quyền sử dụng, trong trường hợp hợp đồng, giao dịch liên quan đến tài sản đó; bản sao giấy tờ khác có liên quan đến hợp đồng, giao dịch mà pháp luật quy định phải có...

- Về thẩm quyền công chứng hợp đồng, giao dịch về bất động sản: Các hợp đồng, giao dịch về bất động sản được Văn phòng công chứng thực hiện đúng thẩm quyền công chứng được quy định tại Điều 42 Luật Công chứng.

- Về thời hạn công chứng: Qua thanh tra, Đoàn thanh tra không phát hiện vi phạm về thời hạn công chứng của Văn phòng công chứng. Các hợp đồng, giao dịch được Văn phòng công chứng thực hiện một cách nhanh chóng, thuận tiện đáp ứng kịp thời yêu cầu của người yêu cầu công chứng, đảm bảo thời hạn công chứng theo quy định tại Điều 43 Luật Công chứng.

- Về ký, điểm chỉ trong văn bản công chứng: Qua kết quả thanh tra, Văn phòng công chứng thực hiện tốt việc ký, điểm chỉ trong văn bản công chứng theo quy định tại Điều 40, Điều 41 và Điều 48 Luật Công chứng.

- Về chữ viết trong văn bản công chứng và việc sửa lỗi kỹ thuật: Điều 45 và Điều 50 Luật Công chứng đã quy định cụ thể, rõ ràng về chữ viết trong văn bản công chứng và việc sửa lỗi kỹ thuật trong văn bản công chứng. Tại thời điểm thanh tra, Đoàn thanh tra chưa phát hiện Văn phòng công chứng có vi phạm đối với quy định nêu trên.

2. NHỮNG TỒN TẠI, THIẾU SÓT

Qua kết quả thanh tra, Thanh tra Sở Tư pháp nhận thấy nhận thấy Văn phòng công chứng Trịnh Ngọc Khanh còn có những thiếu sót, vi phạm như sau:

2.1. Về lập, quản lý, sử dụng sổ trong hoạt động công chứng

Văn phòng công chứng Trịnh Ngọc Khanh có lập, sử dụng Sổ công chứng hợp đồng, giao dịch năm 2022 và năm 2023. Tuy nhiên, việc lập, sử dụng Sổ công chứng hợp đồng, giao dịch thực hiện không đúng mẫu (Mẫu TP-CC-27) được quy định tại khoản 27 Điều 30 Thông tư số 01/2021/TT-BTP ngày 30/02/2021 của Bộ Tư pháp quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật Công chứng, cụ thể Sổ công chứng hợp đồng, giao dịch năm 2022 và năm 2023 thiếu 02 cột thể hiện nội dung về Thủ lao công chứng, chi phí khác (Cột 7); Tài sản là đối tượng của hợp đồng, giao dịch (nếu có) (cột 8).

Như vậy, hành vi lập, sử dụng sổ trong hoạt động công chứng không đúng quy định vi phạm quy định tại điểm d khoản 1 Điều 16 Nghị định số 82/2020/NĐ-CP ngày 15 tháng 7 năm 2020 của Chính phủ Quy định xử phạt vi phạm hành

chính trong lĩnh vực hỗ trợ tư pháp; hành chính tư pháp; hôn nhân và gia đình; thi hành án dân sự; phá sản doanh nghiệp, hợp tác xã.

2.2. Về mua bảo hiểm trách nhiệm nghề nghiệp cho công chứng viên

Theo giấy đăng ký hoạt động số 25/TP-ĐKHHĐ-CC của Sở Tư pháp cấp lại lần thứ 3 ngày 03/06/2021 cho Văn phòng công chứng Trịnh Ngọc Khanh thể hiện danh sách công chứng viên của Văn phòng công chứng Trịnh Ngọc Khanh có 02 công chứng viên gồm: Công chứng viên Trịnh Ngọc Khanh (Trưởng văn phòng) và công chứng viên Lâm Thị Cẩm Đăng (công chứng viên hợp danh). Tuy nhiên, từ năm 2021 đến năm 2023 Văn phòng công chứng Trịnh Ngọc Khanh chỉ mua bảo hiểm trách nhiệm nghề nghiệp cho công chứng viên Trịnh Ngọc Khanh mà không mua cho công chứng viên Lâm Thị Cẩm Đăng, cụ thể: năm 2021: Văn phòng công chứng Trịnh Ngọc Khanh ký hợp đồng bảo hiểm số LMX/01471773 ngày 21/03/2021 với Công ty Bảo Minh Kiên Giang mua trách nhiệm nghề nghiệp cho công chứng viên bắt đầu 00h ngày 21/03/2021 và kết thúc 24h ngày 20/03/2022; Năm 2022: Văn phòng công chứng Trịnh Ngọc Khanh ký hợp đồng bảo hiểm số LMX/01471773 ngày 23/03/2022 với Công ty Bảo Minh Kiên Giang mua trách nhiệm nghề nghiệp cho công chứng viên bắt đầu 00h ngày 21/03/2022 và kết thúc 24h ngày 20/03/2023; Năm 2023: Văn phòng công chứng Trịnh Ngọc Khanh ký hợp đồng bảo hiểm số LMX/01471773 ngày 23/03/2023 với Công ty Bảo Minh Kiên Giang mua trách nhiệm nghề nghiệp cho công chứng viên bắt đầu 00h ngày 21/03/2023 và kết thúc 24h ngày 20/03/2024. Việc Văn phòng công chứng Trịnh Ngọc Khanh mua bảo hiểm trách nhiệm nghề nghiệp không đầy đủ cho tất cả công chứng viên của tổ chức mình là chưa đúng theo quy định tại Điều 37 Luật Công chứng và Điều 22 Nghị định số 29/2015/NĐ-CP ngày 15/03/2015 quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật Công chứng.

Như vậy, hành vi mua bảo hiểm trách nhiệm nghề nghiệp không đầy đủ cho tất cả công chứng viên của Văn phòng công chứng Trịnh Ngọc Khanh là vi phạm quy định tại điểm 1 khoản 2 Điều 16 Nghị định số 82/2020/NĐ-CP.

III. NHẬN XÉT VÀ KẾT LUẬN

1. Nhận xét

Qua kết quả thanh tra, Thanh tra Sở Tư pháp nhận thấy Văn phòng công chứng Trịnh Ngọc Khanh đã có những cố gắng trong quá trình thực hiện công chứng, chứng thực góp phần bảo đảm an toàn pháp lý cho các hợp đồng, giao dịch trong giao dịch dân sự, kinh tế, thương mại... tạo được niềm tin trong nhân dân, cá nhân, tổ chức. Trong quá trình hoạt động, công chứng viên Văn phòng công chứng Trịnh Ngọc Khanh cơ bản chấp hành tốt các quy định của pháp luật về công chứng và các văn bản pháp luật có liên quan.

Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả đạt được, qua thanh tra cho thấy trong quá trình hoạt động, Văn phòng công chứng Trịnh Ngọc Khanh vẫn còn có một số hạn chế, vi phạm như đã nêu trên. Nguyên nhân của những thiếu sót này là do quá trình thực hiện nhiệm vụ công chứng viên thiếu kiểm tra, chưa tuân thủ nghiêm túc các quy định của pháp luật về công chứng, chứng thực.

Thanh tra Sở Tư pháp thấy rằng, khi thực hiện công chứng, chứng thực công chứng viên phải tuyệt đối chấp hành nghiêm các quy định của pháp luật về công chứng, chứng thực và pháp luật khác có liên quan. Bên cạnh việc tạo điều kiện thuận lợi cho cá nhân, tổ chức khi tham gia giao dịch, thì quá trình thực hiện nhiệm vụ của mình công chứng viên cũng phải nâng cao trách nhiệm, tuân thủ nghiêm chỉnh các quy định của pháp luật để tránh xảy ra rủi ro, trách nhiệm pháp lý. Do vậy, Thanh tra Sở Tư pháp đã yêu cầu Văn phòng công chứng cần tích cực tuyên truyền, phổ biến các quy định của pháp luật về công chứng, chứng thực đến người dân cũng như nhân viên của mình nhằm nâng cao hơn nữa hiệu quả của hoạt động công chứng, chứng thực.

2. Kết luận

Qua thanh tra cho thấy về cơ bản, các hợp đồng, giao dịch được công chứng viên của Văn phòng công chứng Trịnh Ngọc Khanh thực hiện đúng trình tự, thủ tục và thẩm quyền; nội dung của các hợp đồng, giao dịch không vi phạm pháp luật, không trái đạo đức xã hội, việc thu phí công chứng và các thủ tục công chứng, chứng thực cơ bản thực hiện theo đúng quy định của pháp luật. Bên cạnh những mặt đã làm được Văn phòng công chứng Trịnh Ngọc Khanh vẫn còn có một số thiếu sót, vi phạm về lập, sử dụng sổ công chứng và mua bảo hiểm trách nhiệm nghề nghiệp cho công chứng viên, cụ thể:

- Văn phòng công chứng Trịnh Ngọc Khanh lập, sử dụng sổ trong hoạt động công chứng hợp đồng, giao dịch năm 2022 và năm 2023 không đúng mẫu (Mẫu TP-CC-27) được quy định tại khoản 27 Điều 30 Thông tư số 01/2021/TT-BTP ngày 30/02/2021 của Bộ Tư pháp quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật Công chứng. Hành vi lập, sử dụng sổ trong hoạt động công chứng không đúng quy định là hành vi vi phạm hành chính được quy định tại điểm d khoản 1 Điều 16 Nghị định số 82/2020/NĐ-CP.

- Văn phòng công chứng Trịnh Ngọc Khanh mua bảo hiểm trách nhiệm nghề nghiệp không đầy đủ cho tất cả công chứng viên của tổ chức mình là chưa đúng theo quy định. Hành vi mua bảo hiểm trách nhiệm nghề nghiệp không đầy đủ cho tất cả công chứng viên của tổ chức mình là hành vi vi phạm hành chính được quy định tại điểm 1 khoản 2 Điều 16 Nghị định số 82/2020/NĐ-CP.

Ngoài các thiếu sót trên, Thanh tra Sở Tư pháp chưa phát hiện sai sót khác trong hoạt động công chứng, chứng thực của Văn phòng công chứng Trịnh Ngọc Khanh. Thanh tra Sở Tư pháp yêu cầu Trưởng Văn phòng công chứng của Văn phòng công chứng Trịnh Ngọc Khanh tiến hành ngay việc chấn chỉnh, khắc phục các sai sót, vi phạm mà Đoàn thanh tra đã chỉ ra.

Thanh tra Sở Tư pháp đã tiến hành lập biên bản vi phạm hành chính và xử phạt vi phạm hành chính Văn phòng công chứng Trịnh Ngọc Khanh đối với 02 (hai) hành vi vi phạm hành chính nêu trên, cụ thể: hành vi lập, sử dụng sổ trong hoạt động công chứng không đúng quy định xử phạt số tiền là 5.000.000 đồng (năm triệu đồng); hành vi mua bảo hiểm trách nhiệm nghề nghiệp không đầy đủ cho tất cả công chứng viên của tổ chức mình theo quy định xử phạt với số tiền là 8.500.000 đồng (tám triệu năm trăm nghìn đồng).

IV. BIỆN PHÁP XỬ LÝ

- Trưởng Văn phòng công chứng Trịnh Ngọc Khanh chịu trách nhiệm chung đối với những thiếu sót, vi phạm của tổ chức mình trong quá trình thực hiện nhiệm vụ. Đoàn Thanh tra đã ban hành quyết định xử phạt vi phạm hành chính Văn phòng công chứng Trịnh Ngọc Khanh đối với 02 (hai) hành vi vi phạm hành chính nêu trên với tổng số tiền là 13.500.000 đồng (mười ba triệu, năm trăm nghìn đồng), Văn phòng công chứng Trịnh Ngọc Khanh đã nộp tiền phạt.

Trưởng Văn phòng công chứng Trịnh Ngọc Khanh có trách nhiệm tổ chức họp đơn vị chấn chỉnh, rút kinh nghiệm và tiến hành khắc phục những thiếu sót, vi phạm trong nghiệp vụ công chứng, chứng thực mà Thanh tra Sở Tư pháp đã kết luận.

- Thời gian tới, công chứng viên của Văn phòng công chứng Trịnh Ngọc Khanh tiếp tục tăng cường việc nghiên cứu, áp dụng đúng các quy định của pháp luật về công chứng, chứng thực; quá trình thực hiện cần cẩn trọng, chặt chẽ nhằm tránh xảy ra tình trạng sai sót, vi phạm pháp luật. Khi thực hiện công chứng, chứng thực công chứng viên phải nâng cao trách nhiệm, tuân thủ nghiêm các quy định của pháp luật để đảm bảo quyền và lợi ích hợp pháp của người yêu cầu công chứng, chứng thực, uy tín của tổ chức hành nghề công chứng. Từ đó góp phần nâng cao hiệu quả và tính khả thi chủ trương xã hội hóa hoạt động công chứng, chứng thực của Nhà nước.

V. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

Giao Phó Chánh Thanh tra Sở tổ chức công bố Kết luận thanh tra theo quy định của pháp luật. Đồng thời, Thanh tra Sở tổ chức việc theo dõi, đôn đốc, kiểm tra việc thực hiện Kết luận thanh tra.

Kể từ ngày nhận được Kết luận thanh tra, đề nghị Văn phòng công chứng Trịnh Ngọc Khanh thực hiện nghiêm yết Kết luận thanh tra tại trụ sở làm việc của tổ chức mình, thời gian nghiêm yết ít nhất là 15 ngày liên tục.

Trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày nhận được văn bản Kết luận thanh tra, Trưởng Văn phòng công chứng Trịnh Ngọc Khanh chịu trách nhiệm thực hiện nghiêm túc Kết luận thanh tra, báo cáo bằng văn bản kết quả thực hiện cho Chánh Thanh tra Sở Tư pháp (qua Thanh tra Sở)/.

Nơi nhận:

- Thanh tra Bộ;
- Thanh tra Tỉnh;
- Ban Giám đốc;
- VPCC Trịnh Ngọc Khanh;
- Lưu: TTR.

CHÁNH THANH TRA

Đậu Quang Chương